

*Ramiro Larrañaga Fdez. de Arenzana*  
*Eibar, Gipuzkoa (1924-2005)*

Aurkibidea

## Biografia

Soraluzen jaioakoa. Gerra Zibila eta ondorengo urteak zuzenenan bizi izan zituen. Kulturaren arlo desberdinetan gogor lan egin zuen bizi guztian zehar, eta emaitza aldetik gizon oparoa izan da.

## Zintak

### AB-297

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2001-11-23
- **Iraupena:** 81 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

### AB-298

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier

- **Data:** 2001-11-23
- **Iraupena:** 13 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

## AB-859

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:**
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Bustinduy Arizmendi, Idoia

## Pasarteak

### 1. Ramiro Larrañaga Eibarren gaztetan bizi izandakoa

- **Erref:** AB-297/002
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:00:30. **Bukatu:** 00:01:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

#### Laburpena:

Ramirok Eibarko kaleak nolakoak ziren azaltzen du, bera bizi zen etxe ingurua zelakoa zen kontatzen du. Gaztetan gerra garaian bizi izandakoak kontatzen ditu.

### 2. Soraluzetarren inguruko herrikoekin pikea

- **Erref:** AB-297/003
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:01:56. **Bukatu:** 00:02:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

#### Laburpena:

Soraluzeko herritarrek inguruko herrikoekin izandako adar jotzeak azaltzen ditu. Elgoibartarrekin duten harremana eta bandoen garaitik datorrela azaltzen du.

### 3. Astelena frontoiaren izenaren jatorria

- **Erref:** AB-297/004
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 00:02:54. **Bukatu:** 00:03:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

#### Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

#### Laburpena:

Ramirok Astelena frontoiaren izenaren jatorria azaltzen du.

#### 4. Fabriketako anekdotak

- **Erref:** AB-297/006
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:03:35. **Bukatu:** 00:05:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

##### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

##### Laburpena:

Ramirok langileen patroien inguruko ohiturak eta pasadizoak azaltzen ditu. Tolosako fabrikekin Soraluzek izandako harremanaz hitz egiten du Ramirok. Soraluzeko herriaz gain, bere inguruko herriak ere kontuan izaten ziren.

#### 5. "Kolarraren" jatorria

- **Erref:** AB-297/007
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:05:10. **Bukatu:** 00:07:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

##### Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

##### Laburpena:

Soraluzek dituen irteeren inguruko aipamena egiten dute. Soraluzeko errege etxe zaharraren aurreran, errebalean dagoena, "kolarra" izeneko harri bat zegoela azaltzen du. Izenaren jatorriaren inguruan hitz egiten dute. "Kolarra" izena erabiltzen dute, baina etimologikoki ez dakite zein den jatorria.

#### 6. Ibaia vs. erreka

- **Erref:** AB-297/008
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:07:11. **Bukatu:** 00:07:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

##### Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa

##### Laburpena:

Ibaia eta erreken desberdintasuna azaltzen dute.

#### 7. Armagintzarako toki aproposa

- **Erref:** AB-297/009
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:07:50. **Bukatu:** 00:09:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

##### Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

##### Laburpena:

Armagintza Elgoibar, Soraluze eta Eibarren zergatik garatu zen azaltzen du

Ramirok. Inguruko erreka eta mendiek ingurune babestu eta egoki bat sortzen zutela dio. Kontratuetan nongo burdinak izan behar zuten zehazten zela azaltzen du, jatorriaren garrantzia kontutan izaten zutela.

## 8. "Tenple jaspeatua" egiten

- **Erref:** AB-297/014
- **Iraupena:** 0:04:21. **Hasi:** 00:14:13. **Bukatu:** 00:18:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

### Laburpena:

Jose Zuloagaren etxe aurrean zegoen lantegian "tenpleak" egiteko giza hezurak erabiltzen zituztela azaltzen du. Soraluzen, Ramirok kalean hezurak lurretik bildu eta eramaten zizkion. "Tenple jaspeau" egiteko erabiltzen ziren.

## 9. Igerian Eibar eta inguruan

- **Erref:** AB-297/015
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:18:34. **Bukatu:** 00:20:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak

### Laburpena:

Ego-gainetik Isasi kalera dagoen pasadizoan zegoen labaderoko kunboan igerian ibiltzen zirela kontatzen dute. Padre Galdosen pasadizo bat kontatzen du Ramirok. Gaztetan igerian Soraluzen eta amañan ikasi zutela kontatzen dute. Errekan arrantzan ibilitako pasadizoak ere kontatzen dituzte.

## 10. Arrantzan Guardia Zibila kontrolatzen

- **Erref:** AB-297/016
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:20:23. **Bukatu:** 00:21:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

### Laburpena:

"Haizpietara" peskara joaten ziren Maltzagara. "Estampa" aldizkariko kazetariak argazkia atera eta bertan Guardi Zibila bijilatzen zuena bizikletarekin ageri dela kontatzen du Ramirok.

## 11. Arrantzako pasadizoak Guardia Zibilarekin

- **Erref:** AB-297/017
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:21:21. **Bukatu:** 00:22:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lanbideak » Polizia

### Laburpena:

Guardia Zibilarekin eta herritarrek arrantzan bizi izandako pasadiazok kontatzen dituzte.

## 12. Ijitoen pasadizoak

- **Erref:** AB-297/019
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:25:58. **Bukatu:** 00:27:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Euskara » Lexikoa

### Laburpena:

Ijitoen pasadizoak eta motxaia moztalea hitzetik datorrela ondorioztatzen dute.

## 13. Inguruko herrietan jauntxoak

- **Erref:** AB-297/021
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:28:20. **Bukatu:** 00:29:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

### Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

### Laburpena:

Inguruko beste herrien izaeraz hitz egiten dute. Bergara, Oñati eta Durangoko herritarrek jauntxoagoak zirela diote. Eibarren langile eta jabeak batera txikiteoan ibiltzea arraro ikusten zutela.

## 14. Kanpoko harridura

- **Erref:** AB-297/022
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:29:07. **Bukatu:** 00:31:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

**Laburpena:**

<p>Ramirok gaztetan Sevillatik etorritako gazte batek Eibar inguruko enpresak ikusita izandako harridura kontatzen du.</p>

**15. Juan Esperanza langile ona**

- **Erref:** AB-297/023
- **Iraupena:** 0:04:37. **Hasi:** 00:31:48. **Bukatu:** 00:36:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

**Laburpena:**

Juan Esperanzaren bizitzaz hitz egiten dute. Eibarren artzai lan egin eta gero lehengo kainoia zulatzeke makina bat egin zuela. Gabilondotarrekin lan egin izan zuen eta fabrikari gertatutako pasadizoak kontatzen ditu Ramirok.

**16. Galdos txikiren gaiztakeriak**

- **Erref:** AB-297/026
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:40:53. **Bukatu:** 00:42:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

**Laburpena:**

Galdos Txikiren inguruko pasadizoak kontatzen dituzte Ramirok eta Jose Zuloagak.

**17. Carralen gaiztakeriak**

- **Erref:** AB-297/027
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:42:20. **Bukatu:** 00:44:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

**Laburpena:**

Carralek Elgoibarren, San Ferminetan eta frontoian egindako broma eta istorioak kontatzen dituzte.

**18. Colonen jatorriaz**

- **Erref:** AB-297/029
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:45:39. **Bukatu:** 00:47:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Bestelako kontuak » Historia orokorra

**Laburpena:**

Ramirok Colonen jatorriaren inguruko hipotesiak kontatzen ditu.

**19. Ignazio Zuloagaren Soraluzeko kuadroa**

- **Erref:** AB-297/031
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:47:56. **Bukatu:** 00:50:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

**Laburpena:**

Ramirok akuarela batzuen jatorriaren inguruko istorioa kontatzen du. Zuloagaren kuadro baten Soraluzeko eraikin bat ezagutu zuen.

**20. Eibarren eta Soraluzen ordu desberdina**

- **Erref:** AB-298/002
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:01:05. **Bukatu:** 00:02:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

**Laburpena:**

Pasarte barregarria, Eibartik Soraluzera bizikletan ibiltzen zirenekoa.

**21. "Tanbolintxeroaren" anekdota**

- **Erref:** AB-298/003
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:02:11. **Bukatu:** 00:04:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

**Laburpena:**

Gazte garaian Elgoibarko "tanbolintxeroarekin" izandako pasarte barregarria kontatzen du.

**22. Eibarko kaleak gerra ostean**

- **Erref:** AB-859/001
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

**Laburpena:**

Eibarko kaleak gerra ostean

**23. Eibartarren eta plaentziatarren arteko erlazioa**

- **Erref:** AB-859/002
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

**Laburpena:**

Eibartarren eta plaentziatarren arteko erlazioa

**24. Astelena frontoia; izenaren jatorria**

- **Erref:** AB-859/003
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Aisia » Kirola » Pilota

**Laburpena:**

Astelena frontoia; izenaren jatorria

**25. Eibarko langileen zaindariak; Santa Barbara eta beste**

- **Erref:** AB-859/004
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

**Laburpena:**

Eibarko langileen zaindariak; Santa Barbara eta beste

**26. Eibar armagintzarentzat toki estrategikoa**

- **Erref:** AB-859/005
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

**Laburpena:**

Eibar armagintzarentzat toki estrategikoa

**27. Arrasateko Altzairua**

- **Erref:** AB-859/006
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

**Laburpena:**

Arrasateko Altzairua

**28. Tenplearen nondik norakoak**

- **Erref:** AB-859/009
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

**Laburpena:**

Tenplearen nondik norakoak

**29. Tenplea; egur ikatzarekin egiten zuten**

- **Erref:** AB-859/010
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza

**Laburpena:**

Tenplea; egur ikatzarekin egiten zuten

**30. Maltzaga: arrantza eta igerian egiteko leku aproposa**

- **Erref:** AB-859/011
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

**Laburpena:**

Maltzaga: arrantza eta igerian egiteko leku aproposa

**31. Viteriren kontakizuna**

- **Erref:** AB-859/012
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

**Laburpena:**

Viteriren kontakizuna

**32. Durango, Bergara... “señoritoen” herriak ziren beraientzat. Eibar ezberdina zen**

- **Erref:** AB-859/013
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

**Laburpena:**

Durango, Bergara... “señoritoen” herriak ziren beraientzat. Eibar ezberdina zen

**33. Gallastegi-Lazkano pilota partidua. Botileroaren pasadizoa**

- **Erref:** AB-859/015
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Aisia » Kirola » Pilota

**Laburpena:**

Gallastegi-Lazkano pilota partidua. Botileroaren pasadizoa

**34. Eusebio Zuloaga: Erregearen Armagina**

- **Erref:** AB-859/016
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

**Laburpena:**

Eusebio Zuloaga: Erregearen Armagina

**35. José Zuloaga eta Antonio María Yraolagoitia Sebastian Mirandaren etxean; euskaldunak hitza emateri dioten garrantzia**

- **Erref:** AB-859/018
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

**Laburpena:**

José Zuloaga eta Antonio María Yraolagoitia Sebastian Mirandaren etxean;  
euskaldunak hitza emateri dioten garrantzia

**36. Eibar errespetu askoko herria. Prozesio egunetan  
errespetu handia egoten zen**

- **Erref:** AB-859/019
- **Iraupena:** 0:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:00

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

**Laburpena:**

Eibar errespetu askoko herria. Prozesio egunetan errespetu handia egoten zen

**37. Don Emilio, apaiz ezaguna**

- **Erref:** AB-859/020
- **Iraupena:** 1:00:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 01:00:00

**Gaia(k):**

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

**Laburpena:**

Don Emilio, apaiz ezaguna

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

*2025-11-15*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com